

Tổng quan Dự án Phòng ngừa Buôn bán Phụ nữ và Trẻ em của Tổ chức Lao động Quốc tế (ILO) tại Việt Nam

Tình hình:

Ở Việt Nam, hầu hết các nạn nhân bị buôn bán là phụ nữ và trẻ em nghèo, học hành hạn chế. Họ có rất ít cơ hội tìm kiếm việc làm ổn định và không biết các thủ đoạn tinh vi do bọn buôn người trong nước sử dụng để lừa gạt phụ nữ và trẻ em ở các vùng nông thôn hoặc vùng sâu vùng xa ra các thành phố và các khu công nghiệp, khu vực biên giới. Ở phía Bắc, bọn buôn người đưa phụ nữ và trẻ em vượt biên bán sang Trung Quốc. Ở phía Nam, chúng bán họ sang Campuchia. Chính phủ Việt Nam cũng quan tâm nhiều tới tình trạng phụ nữ bị môi giới bóc lột thông qua môi giới kết hôn rồi bán họ ra nước ngoài dưới chiêu bài tìm kiếm chồng ngoại quốc.

Khuôn khổ phòng ngừa:

Chính phủ Việt Nam coi tệ nạn buôn bán phụ nữ và trẻ em là một vấn đề nghiêm trọng và đã hợp tác với Dự án Phòng ngừa Buôn bán Phụ nữ và Trẻ em (BBPNT) tại Tiểu vùng Mê Kông của Tổ chức ILO kể từ năm 2001 (Giai đoạn I). Năm 2004, chính phủ Việt Nam đã phê duyệt Chương trình Hành động Quốc gia Phòng chống Tội phạm Buôn bán Phụ nữ và Trẻ em, gồm các hoạt động phòng ngừa, bảo vệ và hỗ trợ nạn nhân giai đoạn 2004 - 2010. Năm 1997, chính phủ đã ban hành Chỉ thị 766 “Phân công trách nhiệm thực hiện các biện pháp phòng ngừa việc đưa phụ nữ và trẻ em ra nước ngoài trái phép”, kêu gọi sự tham gia đa ngành. Năm 2000, Chính phủ thông qua Công ước ILO về các hình thức lao động trẻ em tồi tệ nhất (C182), xác định buôn bán trẻ em là một trong những hình thức lao động trẻ em được qui định trong Công ước này.

Dự án Phòng ngừa BBPNT của ILO: Hợp tác với các Đối tác tại Việt Nam

Năm 2005, Chính phủ Việt Nam đã ký 2 Văn bản Thỏa thuận cho phép mở rộng Dự án Phòng ngừa BBPNT giai đoạn II ở các tỉnh phía Bắc và phía Nam. Hoạt động tại các khu vực dự án mới này (bao gồm cả Tp Hồ Chí Minh) tập trung vào lĩnh vực phòng ngừa, thông qua nâng cao nhận thức cho các nhóm mục tiêu, đồng thời xác định các yếu tố nguy cơ đối với người di cư lao động ở tại cộng đồng nơi đi và cộng đồng nơi đến.

Dự án Phòng ngừa BBPNT của ILO hoạt động thông qua mối quan hệ đối tác với Bộ LĐTBXH, Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam và các đối tác ở các cấp khác.

Dự án Phòng ngừa BBPNT của ILO cũng hợp tác với Quỹ Cứu trợ Nhi đồng Anh, Dự án Liên minh các Tổ chức Liên Hợp Quốc (UNIAP), Tổ chức Di cư Quốc tế (IOM) và các tổ chức quốc tế khác vận động cho sự tham gia tư vấn của trẻ em đối với các quyết định chính sách về phòng chống BBPNT.

Số liệu về tình hình kinh tế - xã hội

Dân số:

Tổng dân số (2004): 82,069,000
(Thành thị: 26%, Nông thôn: 74%)
Dân số dưới 20 tuổi: 40%

Giáo dục (2001/2002):

Tỷ lệ biết chữ (người lớn): 91%
Học sinh tiểu học: Nam: 98%, Nữ: 92%
Học sinh trung học cơ sở: 62%
Tổng số học sinh: 17,865,800

Kinh tế:

Thu nhập bình quân đầu người (GDP) năm 2003: US\$533.27
Tỷ lệ hộ nghèo: 7% (Thành thị), 36% (Nông thôn)

Tỷ lệ thất nghiệp (2004):

16.5% (15-19 tuổi); 30% (20-24 tuổi)

Nguồn: Các số liệu cơ bản về Việt Nam, UNDP, T3/2005, UNESCO (UIS) 2000-1, UNESCAP Statistical Yearbook, 2004, Số liệu về Lao động – Việc làm của Bộ LĐTBXH năm 2004.

Dự án Phòng ngừa BBPNTE của ILO giai đoạn II tại Việt Nam

Kế hoạch 2006 – 2008:

Xây dựng cơ sở kiến thức ...

Năm 2005, dự án nhận được phê chuẩn của Chính phủ cho phép hoạt động tại Tp Hồ Chí Minh, là một điểm đến lớn đối với nhiều lao động nhập cư, bao gồm cả phụ nữ và trẻ em đến từ các khu vực nông thôn. Việc này đã mở ra cơ hội nghiên cứu các khu vực được coi là điểm đến đối với các lao động nhập cư và gia đình họ nhằm xác định các yếu tố nguy cơ trước những kẻ buôn người. Tp Cần Thơ cùng các khu công nghiệp gần đó cũng là những điểm đến phổ biến của lao động nữ trẻ và đã được Dự án xác định là khu vực “tiếp nhận” tiềm năng của nạn buôn người trong nước.

Thanh Hóa là khu vực “nguồn” của phụ nữ và trẻ em nguy cơ. Một số trong số họ đã bị bán sang Trung Quốc. Quảng Ninh được coi là khu vực “nguồn và trung chuyển” của tội phạm buôn bán phụ nữ và trẻ em sang Trung Quốc. Các báo cáo cho thấy một số tỉnh miền Nam như Tây Ninh, Hậu Giang, Cần Thơ là những khu vực “nguồn” chính của tội phạm buôn bán người sang Campuchia. Phụ nữ ở các khu vực này cũng bị bọn môi giới hôn nhân tiếp cận để lừa bán sang Đài Loan.

Một số đánh giá nhanh tại một số khu vực đã được tiến hành trong giai đoạn I của dự án. Giai đoạn II cũng đã triển khai các đợt nghiên cứu tại 3 tỉnh miền Nam, gồm Tây Ninh, Hậu Giang và Cần Thơ.

Vận động chính sách và nâng cao nhận thức ...

Chương trình nâng cao nhận thức về tệ nạn buôn bán người và mối liên hệ với di cư thiếu chuẩn bị đang được chuẩn bị triển khai thông qua các đối tác khác nhau, kể cả cấp cộng đồng thông qua Hội Phụ nữ Việt Nam và cấp quốc gia thông qua phương tiện thông tin đại chúng.

Mặc dù tác động của hoạt động truyền thông khác nhau giữa khu vực nông thôn và thành thị, việc truyền thông qua đài Truyền hình có thể đạt tỷ lệ mỗi Tivi đến được 5 người xem, mỗi Radio đến được 9 người nghe. (Theo Niên giám Thống kê 2004 của UNES CAP).

Năm 2004, Dự án Phòng ngừa BBPNTE của ILO đã hợp tác với Đài Truyền hình Việt Nam sản xuất một cuốn phim tài liệu về tình trạng BBPNTE ở Việt Nam và khởi xướng một Diễn đàn trẻ em cấp quốc gia về buôn bán người. Phim tài liệu này đã được phát trong giờ cao điểm trên phạm vi toàn quốc. (Xem phần Chiến dịch vận động bên dưới).

Chiến dịch Vận động – Diễn đàn Trẻ em Việt Nam

Dự án Phòng ngừa BBPNTE của ILO tiếp tục triển khai các chiến dịch vận động chính sách và truyền thông, nâng cao nhận thức về phòng ngừa buôn bán người, đặt trọng tâm vào trẻ em. Diễn đàn Trẻ em Việt Nam: **“Trẻ em nói về Phòng ngừa Buôn bán và Lao động Trẻ em”** được tổ chức vào Tháng 8.2004, với sự phối hợp với Hội đồng Đội Trung ương, Quỹ Cứu trợ Nhi đồng Anh, UNICEF và IOM, đã tạo ra một diễn đàn để trẻ em đưa ra ý kiến của mình trực tiếp đến các nhà làm chính sách về phòng ngừa buôn bán người.

156 em (tuổi từ 12 – 17) đến từ các khu vực bị ảnh hưởng nhiều nhất của tệ nạn buôn bán người ở Việt Nam đã xây dựng 15 điểm hành động, bao gồm cả nguyện vọng được lắng nghe và tiếng nói, quan điểm của các em được tôn trọng. Các em cũng nhấn mạnh nhu cầu được bảo vệ đặc biệt tránh khỏi bọn buôn người, quyền được sống trong môi trường gia đình hạnh phúc, thoát khỏi cảnh nghèo đói, được học hành đầy đủ. Các em đã lựa chọn ra 5 đại diện cho mình đi tham dự Diễn đàn Trẻ em Tiểu vùng Mê Kông về Phòng ngừa Buôn bán người được tổ chức tại Bangkok vào Tháng 10. 2004.

Sau đó, các cán bộ dự án Việt Nam đã phối hợp với Đại sứ quán Australia tại Việt Nam tổ chức buổi **“Hòa nhạc Phòng ngừa Buôn bán và Lao động Trẻ em”**, với sự tham dự của 50 thiếu nhi Australia và 50 thiếu nhi Việt Nam tại Hà Nội ngay trong tháng.

Xây dựng năng lực phòng ngừa BBPNTE ...

Trong khi các hoạt động ở cấp chính sách mới chỉ là bắt đầu, Dự án Phòng ngừa BBPNTE của ILO đã vạch ra kế hoạch hoạt động ngay sau khi Dự án giai đoạn II được phê chuẩn. Các đối tác chính là Bộ LĐTBXH và Hội Liên Hiệp Phụ nữ Việt Nam.

Hội Liên hiệp Phụ nữ đóng vai trò quan trọng trong giai đoạn II sau khi Văn bản Thỏa thuận được ký kết. Các hoạt động nhằm vào lĩnh vực phòng ngừa buôn bán người ở cả trong nước và qua biên giới tại cấp cộng đồng ở 3 tỉnh miền Nam: Tây Ninh, Hậu Giang, Cần Thơ. Dự án tập trung vào xây dựng khả năng của cộng đồng trong việc phòng ngừa buôn bán người, thông qua việc xây dựng và duy trì các can thiệp tổng hợp của cộng đồng nhằm phòng ngừa buôn bán người. Đồng thời, các hoạt động nhằm tăng cường sự phối hợp giữa các ban ngành liên quan cũng được triển khai.

Hỗ trợ trực tiếp cho nhóm mục tiêu ...

Tại các tỉnh mục tiêu, thông qua hoạt động của Liên hiệp Hội Phụ nữ, Bộ LĐTBXH phối hợp với Ủy Ban Nhân dân tỉnh, Công an, Ủy Ban Dân số - Gia đình - Trẻ em, Bộ Tư lệnh Biên phòng và các cơ quan, đoàn thể khác tham gia vào Ban Chỉ đạo Dự án cấp tỉnh, hàng trăm phụ nữ và trẻ em đã được trang bị kiến thức về nguy cơ bị buôn bán và di cư thiếu sự chuẩn bị. Thông qua quá trình tư vấn ở cấp tỉnh và quốc gia, dự án tập trung vào 24 xã trọng điểm.

Tại các tỉnh dự án, trẻ em bỏ học đã được tham gia vào các khóa học không chính qui nhằm giúp các em có đủ khả năng để trở lại trường học tiếp chương trình giáo dục của mình.

Hợp tác:

Tháng 9.2005, đại diện của Bộ LĐTBXH và các ban/ ngành kể cả Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, cùng đại biểu của các nước khác đã tham dự Hội nghị Tư vấn cấp Tiểu vùng Mê Kông (SURAC). Hội nghị nhất trí rằng cơ chế ba bên ở cấp tiểu khu vực trong việc tư vấn và định hướng các hoạt động của Dự án Phòng ngừa BBPNTE tại Tiểu vùng Mê Kông cần được tổ chức thường xuyên và nó đã góp phần quan trọng vào cuộc đấu tranh chống lại nạn BBPNTE vì mục đích bóc lột tình dục và sức lao động tại tiểu vùng.

Việt Nam đã phê chuẩn 15 Công ước của Tổ chức lao động Quốc tế (ILO), bao gồm 4 trong 8 Công ước then chốt (C100, C111, C138, C182). Công ước 138 và 182 qui định tuổi lao động tối thiểu và hành động ngay lập tức nhằm xóa bỏ các hình thức lao động trẻ em tồi tệ nhất, trong đó có tệ nạn buôn bán trẻ em (bao gồm bất kỳ ai dưới 18 tuổi bị bóc lột sức lao động hoặc tình dục). Công ước 29 và 105 về xóa bỏ lao động cưỡng bức hiện đang được chính phủ xem xét phê chuẩn. Đồng thời, một Ban chỉ đạo Liên ngành cũng đã được thành lập để giám sát quá trình này.

Hợp tác với các tổ chức của người lao động và chủ sử dụng lao động:

Trong Giai đoạn I (2001 – 2003), dự án xây dựng mối quan hệ hợp tác với Bộ LĐTBXH và Ban Tư vấn Dự án Quốc gia được thành lập, bao gồm đại diện của các bộ/ ngành then chốt. Giai đoạn II, thành phần của Ban Tư vấn được mở rộng đến Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam và Liên Minh Hợp tác xã Việt Nam. Các Ban Chỉ đạo Dự án cấp tỉnh với vai trò đầu mối là Sở LĐTBXH cũng bao gồm đại diện của các ban/ ngành tương tự tại tỉnh Quảng Ninh, Thanh Hóa, Tp Hồ Chí Minh.

For further information, please contact the Viet Nam country team:

Mr. Nguyen Van Dao
National Project Coordinator
Ms. Nguyen Thi Linh Van
Project Coordinator
ILO-TICW
48-50 Nguyen Thai Hoc Street
Hanoi, Viet Nam

Tel/Fax: 84 4 734 0902 – ext 208 & 209
E-Mail: dao@ilohn.org.vn & linhvan@ilohn.org.vn

Or visit the sub-regional project Website:

www.childtrafficking.net